

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi &
Eminentissimorum & Reverendissimorum S. R. E.
Cardinalium Viva Virtutum Imago Æri & literis in
perennaturam Virtutum memoriam incisa**

Conlin, Johann Rudolph

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXXVI

VD18 10209328

No. XLVIII. Ludovicvs Card. De Belluga Et Moncada Hispanus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72633)

LUDOVICUS CARD. DE
BELLUGA ET MONCADA
HISPANUS.

Udovicus tit. S. Mariæ Transpontinæ Cardinalis Belluga & Moncada Hispanus natus est An. 1663. ex Illustrissimâ Moncadarum per Hispaniam Familiâ, quæ originem referre videtur ad Dapiferum quemdam, qui ad initium Sæculi VIII. vivebat. Misera tunc per Hispaniam rerum facies oriebatur; nam Comes Julianus, qui in Mauritaniâ pro Rege Roderico gubernatorem agebat, filiæ à Rege violatæ probrum ulturus, ex Affricâ Mauros in Hispaniam evocabat. Ingredebantur illi Anno 712. florentissimum regnum è freto Herculeo per fluvium, qui veteribus Bætis vocabatur. Posteriore anno Rodericum acie victam occidebant. Post eam victoriam octo ferè mensium spatio tantùm Sarraceni per Hispaniam occupârunt, quantum vix 800. annis postea recuperârunt Christiani. Astures tamen, Cantabri, ceteræque montanæ gentes cõmunis cladis inñones fuere; nam in loca, præcipitiis inaccessa se recipientes, effecerunt, ut aliquæ Christianorum reliquiæ per Hispaniam remanerent. Eos inter turbines excrevit Illustrissima Moncadarum Familia, ceu redivivus ex Hispaniæ cineribus Phoenix; nam cùm circa annum 733 Cataloniam Sarraceni invaderent, quidam Dapifer dictus exstitit, qui strenuam Catalonis opem adversus infideles præstabat. Non desunt, qui eum Dapiferum ad Comites Palatinos referant, utpote Sacri Romani Dapiferos Imperii; ego prout rem incertam affirmare non ausim, ita etiam aliorum opinionibus nihil detractum volo. Id indubitato constat, quòd ejus Dapiferi filius, Arnoldus dictus, Ludovico Pio Francorum Regi, Barcelloenam Cataloniæ caput è Sarracenorū manibus extorquenti, tam iterum gnaviter operam navârît, ut pars magna victoriæ ejus virtuti deberetur; hinc à Ludovico generositatis præmium Comitatum Moncadam in Cataloniâ retulit. Postea Illustrissima hæc Familia è bello enata, bello veluti propagari visa est. In arenâ Martis egregius fuit Franciscus Moncada, qui anno 1633. Bochanium in Belgio occupavit; & inter summas regii ærarii difficultates, Isabellâ Clarâ Eugeniâ Belgii Gubernatrice extinctâ, Catholicum Belgium adversus Batavos, longissimo armorum successu elatos, fortissimè propugnavit. Huic Marti Pallas maritata videbatur; nam Græcam & Latinam linguam eleganter loquebatur: Studio Historico mirè capiebatur: in omni antiquitate versatissimus erat: Astronomiæ & Matheleos tantoperè amans erat, ut Athlas videretur esse, suis perpetuò affixus syderibus. Longè ante illum Wilhelmus Moncada Petro Arragonum Regi fidelissimam operam navârât, ut Siculum regnum, à Gallis abstractum, ad Hispanos transferretur; nec enim tristes illas Vesperas, pro Gallis satis lugubriter decantatas, serenior postea lux excipere poterat; immò Galli, quas ultum ibant injurias, à Moncada acie victi, nova clade angebant. Inde ex Moncadis non pauci in Siculo regno sedem fixerant, ibi imposterum futuri, ubi Hispanicæ fortitudinis erexissent trophæa. Wilhelmus Moncada Sacram æquè ac profanam Rempublicam, utramque professus, meritis complestebatur; nam Regno Siciliæ, pro regis potestate, prudentissimè administrato, postquam charissimam conjugem a-

mife-

miserat, rerum caducitatis admonitus, aulâ valere iussâ, sacrae militiæ adscribi voluit, purpurâ dignissimus iudicatus, quam An. 1667. obtinuerat. Tam Illustribus Antecessoribus hac nostra ætate novum sydus accessit Ludovicus Cardinalis de Belluga & Moncada. Is ex ephebis vixdum egressus, admirandæ eruditionis specimina dederat. Perspicaci, vividoque ingenio summis quibusve negotiis pertractandis aptus videbatur. Animo aperto est, & candido, nec aularum lenociniis assueto. Planè generis sui splendorem virtutibus æquavit & auxit. Primùm Murciæ Episcopus factus est. Murcia hortus totius Hispaniæ vocatur. Ergo Moncada flos longè pulcherrimus in hunc hortum transplantandus erat. Nescio, an Amaranthum dicam? nam in amoribus omnium est. An Ambretum? nam gratissimum virtutum odorem spargit. An Imperatoriam? nam affinitatum iuribus Reges complectitur. An Hyacinthum? quem candore æquat. An Liliū? verecundia parem facit. An Rosam? certe Purpuratus evasit. An Heliotropium? soli semper suo, coelo affixus hæret. An Violam in infimo serpentem? Vir Maximus enim verò latere vult. Postea Ludovicus de Belluga & Moncada Ecclesiam Carthaginensem obtinuit. Murciæ Episcopatum lubens dimisit, quamvis non nisi novem Leucis Carthagine distet; adeoque facile unâ regi potuisset à Viro, cujus immenso Zelo unicus non sufficit orbis. Nova Carthago ab Asdrubale Carthaginensium Duce exstructa, & à Scipione eodem, quo venerat die, præter omnium expectationem capta fuerat. Hic Virginem Captivam Allucii Celtiberorum Principis eximiæ formæ sponsam intactam ipsi, parentibusque restituit; & eo facto animos hostium sibi devinxit. Et quàm verecundum Virum in Ludovico Belluga Sacra Roma intuita est? nam cum is An. 1721. mense Julio ad Divam Virginem Rotundam (olim Pantheon nuncupabatur) sacris operaretur, iis finitis, ad sacram Synaxin sumendam, quam suis ipse manibus distribuebat, scœmina quædam Romana, non satis decorè vestita, & eo habitu juventutis corruptela futura, unâ cum aliis accedebat. Castissimus Vir eâ veluti inobservanter præteritâ, cœlesti pabulo reliquos reficiebat. Quo facto comeritus est, ut Carthaginis Novæ Episcopus novus etiam à Romanis Scipio nuncuparetur. Nec etiam, si ad alia, descendere velimus, novo huic Scipioni Annibal unquam defuit, in quem fortis insurgeret. Vidit multa à Magnatibus per regnum agitari, quæ iuribus Pontificiis apertè reclamabant; nam Regalia (ut vocant) Regni tam latè extendebantur, ut authoritati Pontificiæ multum inde decederet. Hinc ille liberrima voce & calamo usus est, magnatum odia non reformidans, cum Dei, Sacrae Sedis, & Religionis causam propugnaret. Nec idèd calamum strinxit, ut bravium gloriæ reportaret, quod vel invito, ut statim accipiemus, obtrudendum erat. Nam etsi omnes virtutes in suavissimum consortium admittat, humilitatem tamen veluti suam domesticam & sororem imprimis agnoscit. Tam præclarum Virum Clemens XI. Romanorum Patrum Collegio annumerandum censuit. Rem in Consistorio secreto habito Anno 1719 die 29. Novembris Patribus proposuit; & illi unò veluti ore assentiebantur omnes. Pontificis de eo sermo is erat, ut quot verba, tot Insignis Viri encomia effunderet. Oratio ejusmodi fuit. *Creare intendimus, Sc. Sr. Ludovicum Belluga Episcopum Carthaginensem Orthodoxæ Veritatis Zelatorem Maximum: Pontificiæ Authoritatis Intrepidum Defensorem: Ecclesiasticæ Libertatis Assertorem fortissimum: Magnum Religiosissime Hispanicæ Nationis Lumen & Ornamentum.* Sed quantum ille summo huic Honori, quò se indignum iudicabat, oblectabatur? quem non lapidem movit, ut hanc à se dignitatem instantissimis precibus deprecaretur? quas non fores pulsabat, ut alii unâ secum preces unirent? Sed quantum ille in reluctando obfirmatus, tantum Sanctissimus Pater in latâ sententia firmus & immobilis exstitit. Causam Sacri Collegii Purpuratis his verbis innuebat; quæ planè merentur, ut non tantum hic appon-

nan.

nantur, sed Auro etiam & Cedro in duraturam rarissimæ demissionis memoriam insculpantur. Ubi nuper (inquebat Pontifex) de Viris pietate & doctrina præstantibus, & de hac Sancta Sede præclare meritis, Cardinalibus creandis deliberavimus, obversata imprimis fuit oculis nostris eximia Virtus Dilecti Filii Nostri Ludovici de Belluga & Moncada Episcopi Carthaginensis, jam pridem digna, quæ excelsiori loco posita, non amplius intra unius Ecclesiæ limites coarctaretur, sed latius se effunderet in Ecclesiæ Universæ Utilitatem. Illum propterea, sicuti nobis, cum pluribus aliis egregiis & bene meritis Viris in Amplissimum Vestrum Ordinem cooptavimus, ac S. R. E. Cardinalem renunciavimus, ad nostræ sollicitudinis adjumentum, ad Apostolicæ sedis Subsidiū, ad Ministerii Vestri, laborisque Consortium. Verumtamen Nostra hæc non minus justitiæ quàm benevolentiae sententia, tametsi Fraternalitatum Vestrarum suffragiis commendata, & publicis privatisque ceterorum gratulationibus excepta, ipsum duntaxat modestissimum & Religiosissimum Episcopum contristavit: ita ut per datas ad nos literas precibus, obsecrationibus, & obtestationibus plurimis collatum sibi honorem declinare tentaverit, neque solum causas plerasque suæ cunctationis attulerit, sed aliorum etiam apud nos officia ad obtinendum demandati Ministerii immunitatem per multas tam Vobis, quàm aliis scriptas Epistolas imploraverit, tantoque studio conatus sit, ut Dignitatis amplitudinem defugeret, quantum vix filii hujus Sæculi adhibere possent, ut honores arripiant. Inter cæteras verò moræ suæ causas Voti cujusdam antea emissi, ac fortasse etiam jurisjurandi Religione à novis ejusmodi Honoribus, ac Muneribus accipiendis se submoveri significavit. Hæc tamen Optimi Antistitis cunctatio, cum novum ac firmissimum nobis ediderit ejus virtutis testimonium, non modo nos à proposito non deduxit, verum in persolvendi præmii judicio amplius confirmavit. Quam ob rem, divino prius enixis precibus invocato præsidio, habitaque super hac re cum non nullis ex Fraternalitatibus Vestris, aliisque pietate, prudentiâ, ac doctrinâ præstantibus Viris deliberatione matura, de illorum unanimi consilio, ac etiam motu proprio, & ex certa scientiâ nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, quem antea meritissimum quidem, sed nec cogitantem in Sacrum Vestrum Collegium adscriperamus, hærentem modò, nolentem, & renuentem, ac propterea magis merentem, in Virtute Sanctæ Obedientiæ ad accipiendam Cardinalatus dignitatem compellendum censuimus, eique tam Voti, quàm etiam, si opus esset, jurisjurandi vinculum relaxavimus per literas nostras in formâ Brevis, quas ad illum per celerem curforem jam misimus, præcipuum propediem ex ejusdem Dignitatis insignibus, Birretum scilicet Purpureum, de more missuri. Integram hujusce rei seriem Vobis ex hoc loco aperiendam duximus, ut de tantæ Virtutis Laude, ac Societate gaudium vestrum impleatur. Etsi enim communis ea sit omnibus, causa lætitiæ, debet tamen in peculiarem Ordinis Vestri gratulationem redundare, ad quem nimirum solam à Pastorum Principe cœlestem Coronam expectans Carthaginensis Episcopus, non ancipitem aut lubricam, sed certam, tutamque viam sibi munivit, atque ut intraret, salutari metu ac Religione deterritus, meruit etiam compelli; cum summo Pietatis candore, ac Christianæ humilitatis sinceritate, nec Dignitatis Vestræ sublimitatem meritis æquasse, nec ferendo oneri parem se viribus esse fateretur. Quemadmodum igitur nos officii nostri esse duximus ad præmissa devenire, ne tam illustre Virtutis specimen Sacri Collegii Vestri splendori subtraheretur: ita vos, venerabiles Fratres de præclaris hisce Exemplis, quæ præcipua sunt gradus, locique vestri ornamenta debitas Virtutum Domino gratias agite &c. &c. *Huc usque Romani Pontificis Oraculum.* Ego quod tantis encomiis superaddam, ne potius obfuscem, vix satis reperio. Unum est, quod Virum Humillimum monitum velim, ut ne aliquid imposterum (cum tantas Virtutes possideat) magis ve-reatur, quàm ne ex Purpurato Principe Myraturum evadat Orbis Caput.

No.